

УДК 75.049.6«1960-2000»

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-3-8>**Еріка МИКУЛА,***orcid.org/0000-0002-4833-0274**аспірантка IV курсу кафедри теорії і історії мистецтва**Львівської національної академії мистецтв**(Львів, Україна) mykula.erika88@gmail.com*

ОБРАЗНО-ТЕМАТИЧНІ ТА ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ НАТЮРМОРТІВ В'ЯЧЕСЛАВА ПРИХОДЬКА КІНЦЯ 1960-Х – ПОЧАТКУ 2000-Х РОКІВ

Досліджено образно-тематичні та художні особливості натюрмортів В'ячеслава Приходька кінця 1960-х – початку 2000-х років.

Встановлено, що натюрморти утворили вагому, хоча і мени численну, аніж пейзажі й тематичні полотна, частку творчого спадку художника другої половини 1960–2000-х років. Продемонстровано, що вже наприкінці 1960-х років В. Приходько створив композиції із предметів традиційного закарпатського побуту, які вповні репрезентували його образно-пластичну концепцію і стали одними із кращих в доробку митця. З операціями на архівні джерела з'ясовано, що всього живописцем було виконано понад 20 натюрмортів, інтер'єрно-натюрмортних і екстер'єрно-натюрмортних робіт.

Аргументовано, що формування образно-пластичної концепції натюрмортів митця зумовлювалось зростанням інтересу до жанру в українському живописі 1960-х років, постімпресіоністичними домінантами закарпатського малярства, образами традиційної закарпатської культури в полотнах Ф. Манайла.

За співвідношенням семантичного, предметного і живописно-формального рівнів зображення в натюрмортному доробку В. Приходька виокремлено кілька спрямувань. До першого віднесено натюрморти зі старовинних речей верховинського побуту в абстрактному просторі, інтер'єрі чи екстер'єрі, що втілюють гармонію світу, родини, людини. До другого – засновані на перегуках зі знахідками кубізму і сезаннізму зображення майстерні митця. До третього – інтер'єрно-натюрмортні роботи, у яких предметне оточення слугує полем проєкції відтінків інтеракції, емоцій, настроїв, почуттів. До четвертого – композиції із квітами – атрибутами райського саду, символами дому-раю, дому як гармонії, внутрішньої гармонії митця. Наголошено на появі у зрілій творчості В. Приходька натюрмортів, що поєднують фігуративне і нефігуративне формотворення.

Продемонстровано, що світоглядною основою натюрмортів В. Приходька стали вираз цілого в частковому, нескінченного в обмеженому, уможлиженого – у доступному чуттєвому сприйняттю; віддзеркалення макрокосму культури в мікркосмі дому та предметному оточенні людини як частки світової гармонії, трударя і творця.

Ключові слова: *творчість В'ячеслава Приходька, закарпатська школа живопису, натюрморт, символ.*

Erika MYKULA,*orcid.org/0000-0002-4833-0274**4th year Postgraduate Student at the Department of Theory and History of Art**Lviv National Academy of Arts**(Lviv, Ukraine) mykula.erika88@gmail.com*

IMAGE-THEMATIC AND ARTISTIC CHARACTERISTICS OF VIACHESLAV PRYKHODKO'S STILL-LIFE PAINTINGS OF THE END OF THE 1960's AND THE BEGINNING OF THE 2000's

The study reveals image-thematic and artistic characteristics of Viacheslav Prykhodko's still-life paintings of the end of the 1960's and the beginning of the 2000's. The study demonstrates that in the late 1960's V. Prykhodko had already created the compositions with the objects of Transcarpathia traditional living. The author states that these compositions completely represent its image-plastic conception and are interpreted as ones of the best among artists' creative works. Basing on archive materials the paper establishes that the artist made more than 20 still-life, interior and still-life, exterior and still-life paintings. The author provides the rationale for the fact that the development of image-plastic conception of artist's still-life paintings was caused with the interest's increasing in the genre of Ukrainian painting in the 1960s, postimpressionistic dominant ideas of painting in Transcarpathia region, images of Transcarpathian traditional culture in F. Manailo's canvases.

According to the correlation of semantic, subjective, pictorial and formal levels of depiction in V. Prykhodko's still-life paintings the author singles out several directions. The first direction deals with the antiques' still-life paintings of Verkhovyna living in abstract space, interior or exterior that implement the harmony of the world, family and a human. The second direction concerns with the depictions of artist's studio based on the common features with Cubism and Cezannism works.

The third direction presents interior and still-life paintings where the objects' surrounding serves as a field of projection for the shades of interactions, emotions, moods, and feelings. The fourth direction covers compositions with flowers that are the attributes of Garden of Eden, symbols of home-paradise, Home as a harmony, artist's inner harmony. The author stresses on the still-life paintings' appearance in V. Prykhodko's creative works that combine figurative and non-figurative shaping.

The paper demonstrates the worldview basis of V. Prykhodko's still-life paintings. This basis deals with the expression of the whole in partial, infinite in limited, theoretic in acceptable for sensory perception, reflection of the culture macrocosm in Home's microcosm and personal objects' surrounding as a part of world harmony, hard-working worker and the Creator.

Key words: V. Prykhodko's creative works, Transcarpathian school of painting, still-life painting, symbol.

Постановка проблеми. Народний художник України В'ячеслав Опанасович Приходько (1940–2011 рр.) – одна з визначних постатей в образотворчому мистецтві Закарпаття другої половини ХХ – початку ХХІ ст. Живильним середовищем формування митця стала атмосфера Ужгородського художнього училища (зак. 1959 р.) і, згодом, ЛДПДМ 1960-х рр., навчання в Р. Сельського, В. Манастирського, Д. Довбошинського, І. Скобала, І. Севери. Творчому самовизначенню сприяли художнє життя Ужгорода і традиції закарпатської школи живопису, що поєднала народно-мистецький досвід із пошуком нових образотворчих парадигм.

Поряд з урбаністичними пейзажами і тематичними полотнами важливу частину доробку митця утворили натюрморти – засновані на сміливих формотворчих експериментах предметні мікрокосми, у яких віддзеркалили глибинні змісти буття.

Аналіз досліджень. Попри інтенсивне осмислення творчості закарпатських живописців в українському мистецтвознавстві, творчості В. Приходька не присвячено окремого монографічного дослідження. У публікаціях радянського періоду діяльність майстра розглядалась у контексті крайового мистецького процесу (Чернега-Балла, 1972), в обмежених проміжках часу й поза досвідом модернізму (Островський, 1981; Паловци, 1984). В аналізі натюрмортів В. Приходька критика відзначала конструктивність, «хороше художнє розуміння форми і кольору» (Чернега-Балла, 1972); вивіреність композицій з «образним підтекстом, виразними і незвичними колірними гамами» (Паловци, 1984); інтенсивність формотворчих пошуків, смислову ємність (Островський, 1981).

З початку 1990-х рр. увагу критики привернули модерністські інспірації творчості митця, символізм, метафоричність, філософічність його робіт (Біксей, 2002: 91; Рижова, 2007; Сирохман, 2009: 10–11). У низці історико-мистецтвознавчих студій роботи В. Приходька аналізувались у контексті взаємодії народномистецької традиції та професійної художньої свідомості (Г. Юхимець), еволюції побутового живопису (О. Гаврош) і гра-

фіки Закарпаття (І. Небесник (молодший)) у другій половині ХХ ст.

Водночас поза увагою науковців лишилась проблема образно-тематичної і художньої специфіки натюрмортів В. Приходька – самотньої модифікації жанру у крайовому живописі 1960-х – початку 2000-х рр.

Мета статті – розкрити образно-тематичні і художні особливості натюрмортів В'ячеслава Приходька в контексті еволюції закарпатського живопису другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

Виклад основного матеріалу. Натюрморти утворили вагому, хоча і менш численну, аніж пейзажі й тематичні полотна, частку творчого спадку художника другої половини 1960–2000-х рр. Уже наприкінці 1960-х рр. В. Приходько створив композиції із предметів традиційного закарпатського побуту, які вповні репрезентували його образно-пластичну концепцію і стали одними із краших у доробку митця. Усього живописцем було виконано понад 20 натюрмортів, інтер'єрно-натюрмортних і екстер'єрно-натюрмортних робіт.

Формування образно-пластичної концепції натюрмортів В. Приходька зумовлювалось зростанням інтересу до жанру в українському образотворчому мистецтві 1960-х рр.; народномистецькими і постімпресіоністичними домінантами крайового живопису, властивим сезаннізмові відтворенням «ноуменальності речі», її сутнісних, причетних людському буттю ознак. Першочергового значення в «натюрмортних» пошуках живописця набула схильність до формотворчого експерименту, аналітичної деструкції колірних площин.

Семантичне поле натюрмортів В. Приходька сформували вираз цілого в частковому, нескінченного в обмеженому, трансцендентного в земному, умоглядного – у доступному чуттєвому сприйняттю. Багаторівневу образну структуру утворили віддзеркалення минулого в сьогоденні, макрокосму культури в мікрокосмі дому й життєвому світі людини – частки світової гармонії, трударя і творця.

Назагал у творчості майстра другої половини 1960-х – 2000-х рр. виокремлюються кілька типів образно-пластичних рішень, заснованих на співвідношенні одного чи кількох «семантичних базо-

вих текстів», «предметного плану» і «формального ладу» робіт.

До першого відносимо натюрморти з автентичних предметів верховинського побуту в абстрактному просторі («Натюрморт з дерев'яними предметами», 1978 р.), інтер'єрі («Стара кераміка», 1971 р.; «Натюрморт із білим глечиком», 1970 р.; «Угорський натюрморт», 2006 р.) чи на подвір'ї («На подвір'ї. Осінній натюрморт», 1979 р.), що віддзеркалили єдність світу, дому, родини, людини, ідею спадкоємності поколінь. Утіленню художнього задуму слугували «координаційні» композиції, ритмічна і колірно-фактурна диференціація масштабно і функціонально схожих речей; «монопредметні» зображення; деструкція об'єктів і рекомбінація колірних площин.

Так, у натюрморті «Стара кераміка» (1971 р.) розташовані на коричнево-червоному столі та сіро-блакитному тлі керамічні глечики, диференційовані за ритмом і розміром, утворили горизонталь, асоційовану із плином років. Збіжне образно-пластичне рішення бачимо в «Натюрморті зі старим посудом» (1970-ті рр.) з кубістично трансформованими дзбаном, ступкою, пляшкою, чайником, виструнченими на темному тлі.

Іншу семантичну основу має полотно «На подвір'ї. Осінній натюрморт» (1979 р.) (рис. 1),

де стиглі дині символізують добробут, колова огорожа – циклічність часу, відчинені двері – зв'язок людського і природного світів. Значущим у творенні образу та пластичній організації має є асоційований із відлуннями спливаючого літа контраст помаранча, вохри, золото-білого, блакитно-синьо-зелених тонів.

Єдність минувшини і сучасності, дому і світу відтворено в «Угорському натюрморті» (2006 р.) зі старовинними діжею, керамічними глечиками, зеленою пляшкою – на тлі дверей, на дощатих лаві та столі. Особливістю твору є контраст конструктивності композиції, що підкреслює усталеність світу народної культури, і асиметрії речей, сповитих таїною часів.

Постімпресіоністичне узагальнення та відмова від світлотіньового моделювання, орієнтовані на віднайдення у предметній емпірії смислів буття, простежуються в «Натюрморті з білим глечиком» (1970 р.) – одному із кращик у доробку В. Приходька (рис. 2). Виразу ідеї слугують зображення столу – сакрального символічного центру дому, стільців – візуальної метонімії родини, та золото-вохристо-білий «кольороряд», асоційований зі світлом, затишком, гармонією родинного життя. «Автобіографізму» картині надає угорський глечик, придбаний під час однієї з перших закор-

Рис. 1. В. Приходько «На подвір'ї. Осінній натюрморт», 1979 р., оргаліт, темпера, 80 x 100 см

Рис. 2. В. Приходько. «Натюрморт із білим глечиком», полотно, олія, 84 x 93 см

донних поїздок і збережений у родині митця (Інтерв'ю, 2015–2016).

Відображення поліголосся народної культури в гармонізованих різноманітних ритмах бачимо в «Натюрморті з дерев'яними предметами» (1978 р.) (рис. 3) з семантично значущою предметною деконструкцією і взаємоузгодженням геометричних колірних площин. Усталеність народних традицій підкреслено урівноваженістю композиції, акцентуванням картинної площини і зосередженням найбільш активного тонального контрасту в оптичному центрі полотна. Гармонійну світоглядну основу «кубістичної» концепції В. Приходька демонструє порівняння з тематично спорідненим «Гуцульським натюрмортом» (1960-ті рр.) Ф. Семана, у якому простір набуває збуреної, «ламаної» конфігурації, чорно-червоні та зелено-синьо-жовті акорди сповнюються напругою, абриси ж дерев'яного підсвічника і деформованих предметів окреслюються різкими чорними лініями, відокремленими від форм.

Семантичну значущість кубістичного формотворення у творчості В. Приходька демонструють зображення старовинного реманенту – куделі («Куделя», 1980 р.), верстака («Верстак», 1990, 2000 рр.), візка («Возик курців», 2004 р.; «Уквітча-

ний возик», 2005 р.). Так, у «Куделі» колесо деконструйовано на контрастні жовті, помаранчеві, червоні і зелені площини, що створюють враження стрімких обертів – символу «круговерті життя». Схожу образно-пластичну структуру мають «Верстаки» (1990, 2000 рр.) – лаконічні, конструктивні, асоційовані з «непохитністю народного буття» (Л. Біксей, 2002: 91). В «Уквітчаному возику» (2005 р.) образ гармонії родинного обійстя формують квіти – атрибут раю, віз – символ добробуту й селянських праць.

Показовий процес роботи над композиціями, зафіксований у замальовках із приватного архіву родини Приходьків, – з початковою деталізованою фіксацією предметів і наступною деструкцією форм. Принагідно зазначимо, що історично достовірні зображення возів і знарядь праці, об'єднані в серію «Зупинка в часі», увійшли у творчість Едуарда Приходька – сина митця.

Розглядаючи інспірованість натюрмортів В. Приходька традиціями закарпатської школи живопису, згадаємо полотна Ф. Манайла, зокрема «Мою полицку» (1973 р.), де іграшки, скарбнички, атрибути релігійних свят, вази, глечики, косівські тарелі – ритмізовані, декоративні, «наче в каталозі пам'яті розташовані на тлі дзвінкої блакиті», «поєд-

Рис. 3. В. Приходько. «Натюрморт з дерев'яними предметами», 1978 р., оргаліт, олія, 38 x 59 см

нують буденність та народну святкову стихію, індивідуальний і колективний рівні буття» (Г. Дьєрке, 2018: 215). За істотної відмінності образно-пластичних рішень варта згадки суголосність пошуків В. Приходька і В. Микити, помітну частку доробку якого становлять композиції зі старовинними предметами «з роком народження і власною біографією, що налічує сотні років» (М. Сирохман, 2009: 18).

Окрему групу натюрмортів В. Приходька утворюють зображення майстерні – у затишному будинку в ужгородському середмісті, зі старовинною керамікою, світлинами, книгами, картинами, музичними інструментами, зігрітої гармонією родинних стосунків, місця роздумів, праці, життя. Так, у «Моєму столі» (1991 р.) затятість інтелектуальної дискусії, однієї з тих, що стосовно фільмів Ф. Фелліні, А. Тарковського, романів М. Булгакова, не водночас точились у помешканні майстра (Інтерв'ю, 2015–2016), відтворено в контрасті жовто-вохристих і синіх тонів. Динаміки твору надає гармонізована розмаїтість масштабів і ритму предметів – кавоварки, склянок, пляшки, «кубика-рубіка» – прикмети 1980-х рр. Враження співпричетності події глядачеві й «великому світу» формують орієнтованість стільців у зовнішній простір і біло-прозорі рефлекси на стінах і столі. Інше формально-пластичне рішення

бачимо в «Кутку майстерні» (1986 р.), де деконструйовані на жовті, коричневі, вірідоново-зелені, сині, блакитно-сірі площини книги, фарби і глечики втрачають матеріальність і постають «похідними» простору творчих шукань.

Образ творчого процесу як єдності напруги і злету натхнення створено в полотні «Мій мольберт» (2004 р.) завдяки взаємодії ліній і колірних площин (рис. 4). Утіленню художньої ідеї слугує перегук із твором П. Сезанна «П'єро й Арлекін», помітний у постімпресіоністичній інспірованості художньої мови й асоційованості з костюмами веселого і сумного персонажів *commedia dell'arte* строкатої драперії та білого тла.

До аналізованої групи робіт належать інтер'єрно-натюрмортні композиції, у яких предметне оточення людини осмислено як поле проєкції інтеракцій, емоцій, почуттів. Так, у полотні «Старий стіл» (1991 р.) атмосферу дружньої бесіди, що відтінками смислів та настроїв сповнила дім, відтворено розташуванням насупроти пошерхлих дерев'яних стільців, притишеною коричнево-сіро-вохристою гамою і сяйвом біло-золотавих площин. У триптиху «Конфлікт» (2005 р.) колірне варіювання композиції із трьох стільців – метонімії суб'єктів комунікації, віддзеркалює зародження, спалах і згасання почуттів.

Рис. 4. В. Приходько. «Мій мольберт», 2004 р., полотно, олія, 100 x 90 см

Візуально-звукова синестезія притаманна «Музичному інтер'єру. Квартету» (2002 р.) і «Шклянному натюрморту» (2007 р.) (рис. 5) із шестигранним столом із скрипкою в еркері проти вікон. За свідченням О. Приходько, задум першої з робіт виник під час мандрівки Німеччиною разом із Закарпатським хором і камерним оркестром, коли В'ячеслав Опанасович побачив залишені інструменти й відчув відлуння мелодій (Інтерв'ю, 2015–2016). Згодом, опираючись на натурні замальовки, створив урівноважену, колірно динамічну композицію, у якій звучання музики відобразили зелені, вохристо-золотаві, фіалкові тони. У «Шклянному натюрморті» (2007 р.) інтер'єр набув сновидної загадковості, сповнився маревом блакиті й акцентами вохри й бузку на кришталевозрозорих вазах, стінах, стільцях, столі.

Образ дому як осередку гармонії створено в натюрмортах із квітами, численними в доробку митця. Так, у полотні «Веранда. Квітковий рай»

(2008 р.) (рис. 6) червоні, жовті, помаранчеві, бузкові, зелені хатні рослини на тлі імлістого міського краєвиду з низьким обрієм асоційовано з домом-садом, домом-раєм – точкою відліку у просторі, часі, житті. Гармонію родинних стосунків відображає композиційний трикутник, утворений вазонами на підлозі, стільці, столі, та суголосся теплих і біло-сріблястих тонів. Виразу художньої ідеї слугує уподібнення стовпців веранди картинній рамі, що поєднує простір картини і «простір глядача».

Уведення в зображення вимірів часу і спомину притаманні «Інтер'єру з минулого в теплому» та «Інтер'єру з минулого в холодному» (2006 р.) – із квітами, вазою, тумбою, стільцем на однотонному тлі. Так, у першому із творів домінують в доробку В. Приходька ідею гармонії віддзеркалено в урівноваженій композиції й суголоссі жовтих, вохристих, біло-золотавих, блакитних тонів. Важливим у творенні образу є уподібнення абрисів квітів, який консолідує композицію, арці –

Рис. 5. В. Приходько. «Шкляний натюрморт», 2007 р., полотно, олія, 85 x 85 см

знаку небесного склепіння, мостові – локусу переходу, райдузі – символу радощів, єдності «дольнього» і «горнього» світів (Славянские древности, 2008: 386, 389). В «Інтер'єрі з минулого в холодному» (2006 р.) ностальгійну настроєвість утілено в поєднанні прозоро-маревних сріблястих, білих, блакитно-зелених, бузкових і жовто-помаранчевих барв.

Відображення цілого в частковому, гармонії Всесвіту в гармонії дому, взаємозумовленість семантичного, предметного і живописно-формального рівнів зображення бачимо у «Квітах» (2008 р.) і «Декоративній квітці» (2009 р.). Так, у першому з полотен рослини, створені природою, гармонізують оселю пластикою гнучких ліній і життєствердністю помаранчевих, вохристих, блакитно-зелених, синіх, бузкових тонів. У «Декоративній квітці» (2009 р.) контраст великих, колірно насичених форм розлогого філодендрона і витончених дрібних фіалок асоціюється з єдністю – протилежністю мужності та ніжності, чоловічого й жіночого начал.

Найповніше концепцію циклу втілено у «Квітковому світі» (2009 р.), де великі і малі, розлогі та тендітні хатні рослини постають мікрокосмом зі своїми часопросторовими законами, віддзеркаленими у грі ліній, об'ємів, кольорних площин. Особливістю полотна є поєднання ознак натюрморту і пейзажу, уподібнення квітів екзотичним казковим хащам, а абстрактного тла, утвореного білими, золотавими, сірими, зеленими, блакитними, чорними плямами, – осяяним сонцем горам із вервечкою ошатних обійсть.

У зрілий і пізній періоди в доробку В. Приходька з'явилися натюрморти, що поєднали фігуративне і нефігуративне формотворення, як «В оточенні помаранчевого» (1990 р.), де силуети фікуса, круглого столика та вази виринають із плетива пружних ліній і кольорових площин.

У виконаних в незвичній для В. Приходька деталізованій манері «Китайських горнятках на перлястому тлі» (рис. 7) та «Китайських горнятках на бузковому тлі» (2009 р.) основою пластичного рішення слугують контрасти форм, площин

Рис. 6. В. Приходько. «Веранда. Квітковий рай», 2008 р., полотно, олія, 80 x 90 см

Рис. 7. В. Приходько. «Китайські горнятка на перлястому тлі», 2009 р.,
полотно, олія, 60 x 60 см

і витонченого орнаменту, відтворення тендітної краси скла, гармонізація сріблястих і червоних, зелених і бузкових тонів.

Висновки. Отже, аналіз натюрмортів В. Приходька засвідчує, що чинниками формування образно-пластичної концепції митця стали зростання інтересу до жанру у вітчизняному живописі 1960-х рр.; інспірації сезаннізму і творчості Ф. Манайла; схильність до експериментального формотворення, заснованого на деструкції предметів і контрастах колірних площин.

Змістовою основою натюрмортів В. Приходька стали вираз цілого в частковому, нескінченного в обмеженому, умоглядного – у доступному чуттєвому сприйняттю; віддзеркалення макрокосму культури в мікроскопі Дому і предметному оточенні людини як частки світової гармонії, трударя і творця.

За співвідношенням семантичного, предметного і живописно-формального рівнів зображення в натюрмортному доробку художника диференціюються кілька спрямувань. До першого належать натюрморти зі старовинних

речей верховинського побуту в абстрактному просторі, інтер'єрі чи екстер'єрі, що втілюють ідею гармонії світу, родини, окремого людського життя («Натюрморт із білим глечиком», 1970 р.; «Стара кераміка», 1971 р.; «На подвір'ї. Осінній натюрморт», 1979 р.; «Угорський натюрморт», 2006 р., тощо). До другого – засновані на перегуках зі знахідками кубізму і сезаннізму образи гармонійної атмосфери майстерні митця («Куток майстерні», 1986 р.; «Мій мольберт», 2004 р.). До третього – інтер'єрно-натюрмортні роботи, у яких предметне оточення є полем проєкції емоцій, настроїв, почуттів («Старий стіл», 1991 р.; «Конфлікт (триптих)», 2005 р.; «Шклянний натюрморт», 2007 р., інші). До четвертого – композиції із квітами – атрибутами райського саду, символами дому-раю, дому як гармонії, внутрішньої гармонії митця («Веранда. Квітковий рай» та інші).

Перспективи подальших наукових студій полягають у всебічному дослідженні творчості В. Приходька в контексті українського образотворчого мистецтва другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біксей Л. Мистецтво – «золота ноша» : Про художника В. Приходька. *ОМ*. 2002. № 3. С. 91.
2. Біксей Л. Мій світ. В'ячеслав Приходько : альбом. Michalovce : б. в., 2000. С. 3.
3. Дьерке Г. Творчість Володимира Микити в контексті образотворчого мистецтва Закарпаття другої половини ХХ – початку ХХІ ст. : традиції та художні експерименти : дис ... канд. мистецтвозн.: 17.00.05. Львів : ЛНАМ, 2018. 240 с.
4. Інтерв'ю з Оленою та Едуардом Приходьком (03.06.2015; 13.10.2015; 03.02.2016; 26.02.2016). *Приватний архів Е. Микули*.
5. Мистецтво жити : Пам'яті народного художника України В'ячеслава Приходька : документальний фільм / автор Т. Дулінова, режисер Н. Тронь-Гедеш ; філія ПАТ «НСТУ» закарпатська регіональна дирекція «Тиса-1», 2017. URL: <http://tysa1.tv/?p=15170>.
6. Особова справа Приходька В'ячеслава. 76 арк. // Поточний архів Закарпатської обласної організації Спілки художників України.
7. Островський Г. Вірність собі : В'ячеславу Приходьку – п'ятдесят. *Закарпатська правда*. 1990. 13 січня.
8. Островський Г. Причетність до життя. *Закарпатська правда*. 1981. 2 червня.
9. Паловці Э. Дорогами дружби : В залах обласного краєведческого музея открылась отчетная выставка В. Приходько «Дорогами дружбы». *Закарпатская правда*. 1984. 1 августа.
10. Ришова Г. В'ячеслав Приходько. Народний художник України В'ячеслав Приходько. *Живопис* : альбом / упор. В. Приходько. Ужгород : ТТ «Шарк», 2005. С. 1–3.
11. Ришова Г. Дорога до храму. *ОМ*. 2007. № 1. С. 40–41.
12. Ришова Г. «Золота ноша» таланту : В. Приходько. *Новини Закарпаття*. 2000. 13 січня. № 6 (1798).
13. Ришова Г. Творчість В'ячеслава Приходька. *Живопис. В'ячеслав Приходько* : альбом. Ужгород, 2000. С. 13.
14. Сирохман М. Живопис В'ячеслава Приходька – свято, що завжди з тобою. *В'ячеслав Приходько : альбом Народного художника України В'ячеслава Приходька* / упорядн. О. Приходько. Ужгород : ДП «Видавничий дім «Укрпол», 2009. С. 7–18.
15. Славянские древности. Этнолингвистический словарь : в 5-ти т. / под общ. ред. Т. Агапкиной и др. Москва : Международные отношения, 2008. Т. 4. 656 с.
16. Чернега-Балла О. Творчість молодих. *Закарпатська правда*. 1972. 11 квітня.

REFERENCES

1. Biksei L. Mystetstvo – “zolota nosha”: [Pro khudozhnyka V. Prykhodka] [Art is a “gold carriage”: [About the artist V. Prykhodko]. *OM*. 2002. № 3. S. 91 [in Ukrainian].
2. Biksei L. Mii svit. Viacheslav Prykhodka : albom [My world. Viacheslav Prykhodka : the album]. Michalovce : b. v., 2000. S. 3 [in Ukrainian].

3. Derke H. H. Tvorchist Volodymyra Mykyty v konteksti obrazotvorchoho mystetstva Zakarpattia druzhoi polovyny XX – pochatku XXI st. : tradytsii ta khudozhni eksperymenty : dys ... kand. mystetstvoznavstva : 17.00.05 – obrazotvorche mystetstvo, Lvivska natsionalna akademiia mystetstv [Volodymyr Mykyta's creative works in the context of Transcarpathian fine arts of the second half of the 20th and the beginning of the 21st centuries: traditions and artistic experiments : thesis ... for a Candidate of Art History : 17.00.05 – Fine Arts, Lviv National Academy of Arts]. Lviv : LNAM, 2018. 240 s. [in Ukrainian]

4. Interviu z Olenoiu ta Eduardom Prykhodkom (03.06.2015; 13.10.2015; 03.02.2016; 26.02.2016) [Interview with Helene and Edward Prykhodko (03.06.2015; 13.10.2015; 03.02.2016; 26.02.2016)]. *Pryvatnyi arkhiv E. Mykuly* [in Ukrainian].

5. Mystetstvo zhyty : Pamiati narodnoho khudozhnyka Ukrainy Viacheslava Prykhodka : dokum. film [The art to live : in remembrance of Ukrainian folk artist Viacheslav Prykhodko : documentary] / avtor T. Dulinova, rezhysler N. Tron-Hedesh, filiiia PAT "NSTU" zakarpatska rehionalna dyrektsiia «Tysa-1», 2017. [Elektronnyi resurs]. URL Rezhym dostupu : <http://tysa1.tv/?p=15170> [in Ukrainian].

6. Osobova sprava Prykhodka Viacheslava. 76 ark. [Viacheslav Prykhodko's personal data sheet. 76 sheets]. *Potochnyi arkhiv Zakarpatskoi oblasnoi orhanizatsii Spilky khudozhnykiv Ukrainy* [in Ukrainian].

7. Ostrovskiy H. Virnist sobi : [Viacheslavu Prykhodku – piatdesiat] [Loyalty to yourself: Viacheslav Prykhodko is fifty]. *Zakarpatska pravda*. 1990. 13 sichnia [in Ukrainian].

8. Ostrovskiy H. Prychetnist do zhyttia [Involvement in life]. *Zakarpatska pravda*. 1981. 2 chervnia [in Ukrainian].

9. Palovci Je. Dorogami druzhby : [V zalah oblastnogo kraevedcheskogo muzeja otkrylas' otchetnaja vystavka V. Prihod'ko "Dorogami druzhby"] [The roads of friendship : V. Prykhodko's reporting exhibition "The roads of friendship" was opened in the halls of Regional Museum of Local Lore, History and Economy] *Zakarpatskaja pravda*. 1984. 1 avgusta [in Russian].

10. Ryzhova H. Viacheslav Prykhodko. Narodnyi khudozhnyk Ukrainy Viacheslav Prykhodko [Viacheslav Prykhodko. Folk artist of Ukraine Viacheslav Prykhodko]. *Zhyvopys* : albom / upor. V. Prykhodko. Uzhhorod : TT "Shark", 2005. S. 1–3 [in Ukrainian].

11. Ryzhova H. Doroha do khramu [The road to the temple]. *OM*. 2007. № 1. S. 40–41 [in Ukrainian].

12. Ryzhova H. "Zolota nosha" talantu : [V. Prykhodko] ["A gold carriage" of a talent : V. Prykhodko]. *Novyny Zakarpattia*. 2000. 13 sichnia. № 6 (1798) [in Ukrainian].

13. Ryzhova H. Tvorchist Viacheslava Prykhodka [Viacheslav Prykhodko's creative works]. *Zhyvopys. Viacheslav Prykhodko : albom*. Uzhhorod : b. v., 2000. S. 13 [in Ukrainian].

14. Syrokhman M. Zhyvopys Viacheslava Prykhodka – sviato, shcho zavzhdy z toboiu [Viacheslav Prykhodko's painting is the holiday that is always with you]. *Viacheslav Prykhodko : albom Narodnoho khudozhnyka Ukrainy Viacheslava Prykhodka / uporiad. O. Prykhodko*. Uzhhorod : DP "Vydavnychy Dim "Ukrpol"", 2009. S. 7–18 [in Ukrainian].

15. Slavjanskije drevnosti. Jetnolingvisticheskij slovar' v 5-ti tt. [Slavic antiquities: Ethnolinguistic dictionary in 5 volumes] / pod obshh. red. T. A. Agapkinov, L. N. Vinogradovoj, V. Ja. Petruhina, S. M. Tolstogo. Moskva : Mezhdunarodnye otnosheniia, 2008. T. 4. 656 s. [in Russian].

16. Chernenha-Balla O. Tvorchist molodykh [The youth creative works]. *Zakarpatska pravda*. 1972. 11 kvitnia [in Ukrainian].